# Folliikuleid stimuleeriv hormoon

**Folliikuleid stimuleeriv hormoon (P-FSH)**

Põhja-Eesti regionaalhaigla laboratooriumi automaatliini labor
Telefonid: 617 1027; 617 1661

**Üldiseloomustus**

Folliikuleid stimuleeriv hormoon (FSH) ja luteiniseeriv hormoon (LH) on mõlemad hüpofüüsi eessagaras sünteesitavad gonadotropiinid. FSH stimuleerib naistel ovariaalsete folliiklite kasvu ja küpsemist, östrogeenide sekretsiooni ja üle östrogeenide toime menstruaaltsükli esimest faasi ehk proliferatiivset ja follikulaarset faasi. FSH saavutab kõrgeima taseme ovulatoorses faasis. FSH ja LH koos stimuleerivad ovulatsiooni ning androgeenide ja progesterooni sünteesi.

Meestel stimuleerib FSH spermatogeneesi Sertoli rakkudes.

Gonadotropiinide sünteesi stimuleerib hüpotaalamuses toodetav gonadotropiini vabastav hormoon ja hormoonide tase seerumis mõjutab nende tootmist negatiivse tagasiside kaudu  hüpotaalamusele.

Viljakas eas naistel tuleb tulemuste hindamisel arvestada menstruaaltsükli faasi.

**Näidustused**

- Naistel menstruaaltsükli häired ja infertiilsus
- Meestel hüpogonadism ja infertiilsus

Soovitav määrata koos LH-ga.

**Referentsvahemik** [3]

Lapsed:[4]

0-1 a

N: 1,6-19 IU/L

M: 0,1-3,2 IU/L

1-9 a

N: 0,7-5,8 IU/L

M: 0,2-2,1 IU/L

9-12 a

N: 0,5-7,6 IU/L

M: 0,4-4,2 IU/L

12-19 a

N: 0,9-9,1 IU/L

M: 0,9-7,1 IU/L

Mehed: 1,5-12,4 IU/L

Naised:

Follikulaarfaas 3,5-12,5 IU/L

Ovulatoorne faas 4,7-21,5 IU/L

Luteiniseeriv faas 1,7-7,7 IU/L

Postmenopaus 25,8-134,8 IU/L

**Kliiniline tõlgendus**

**FSH plasmakontsentratsioon on suurenud:**

- Primaarne hüpogonadism (testikulaarne puudulikkus, menopaus)
- Gonadotropiini sekreteerivad kasvajad
- Enneaegne puberteet (idiopaatiline või sekundaarne)
- Testikulaarne feminisatsioon
- Menstruaaltsükli ovulatoorne faas

**FSH plasmakontsentratsioon on vähenenud:**

- Sekundaarne hüpogonadism
  - Kallmanni sündroom (primaarne amenorröa)
  - Hüpofüüsis FSH ja LH puudulik süntees
  - Gonadotropiini vabastava hormooni puudulikkus hüpotaalamuses

| | |
|---|---|
| **Proovimaterjal** | Veeniveri/plasma<br>Veeniveri/seerum |
| **Proovianum** | Geeliga LH-katsuti (heleroheline kork)<br>Geeliga CAT katsuti (kollane kork) |
| **Proovimaterjali säilivusaeg, -temperatuur jt transpordi tingimused** | Seerum, plasma 2...8 °C 14 päeva<br>Seerum, plasma -20 °C 6 kuud |
| **Teostamise sagedus** | 24 h |
| **Mõõtemeetod** | Elektrokemiluminestsents (ECLIA). |
| **HK kood** | 66706 |

Kirjandus


1. Burtis CA, Ashwood ER, Burns DE. Tietz Textbook of Clinical Chemistry and Molecular Diagnostics. 5th ed. USA:Elsevier Saundres, 2012; 1825-1829
2. Wallach J. Interpretation of Dignostic Tests. 8th ed. Philadelphia: Lippincott Williams&Wilkins, 2007. 769
3. Insert sheet FSH 2015-08, V 19.0 English. ms_11775863122V19.0 Roche Diagnostics 2015
4. Bohn MK, et al. Paediatric reference intervals for 17 Roche cobas 8000 e602 immunoassays in the CALIPER cohort of healthy children and adolescents. Clin Chem Lab Med 2019;57(12):1968-1979.



Koostanud Marge Kütt, laboriarst, laboratooriumi juhataja



Muudetud 23.03.2021

Viimati uuendatud 10.11.2024